

indebærer strafbare forhold eller er i strid med præceptiv lovgivning (dvs. lovgivning som ikke kan fraviges ved aftale), jf. nærmere nedenfor under pkt. 3.7. Retsplejerådet finder det på den baggrund væsentligt, at retsmægleren har juridiske kundskaber og erfaring med behandlingen af retssager, og Retsplejerådet foreslår derfor, at alene domstolsjurister og advokater skal kunne fungere som retsmæglere ved domstolene. Retsplejerådet anfører, at det herved også understreges, at retsmægling er en proces, der foregår ved domstolene. Retsplejerådet bemærker, at hvis parterne ønsker andre faggrupper til at forstå mæglingen, er der selvsagt intet til hinder for, at parterne kan vælge en sådan til en udenretlig mægling. Dette kan ske såvel før sagen anlægges som under sagens behandling i domstolsregi, hvor parterne kan anmode dommeren om at udsætte sagens behandling, mens de søger udenretlig mægling.

3.6.7. Retsplejerådet har overvejet, om parterne ved en permanent ordning med retsmægling frit skal kunne vælge, hvilken retsmægler der skal foretage retsmæglingen. Retsplejerådet anfører, at et sådant valg på den ene side vil kunne være fremmende for parternes indstilling til at medvirke positivt i processen, og det vil være med til at understrege, at retsmægling adskiller sig væsentligt fra traditionel forligsmægling ved domstolene, hvor parterne ingen indflydelse har på valget af dommeren i den konkrete sag. Retsplejerådet anfører, at det generelle billede fra forsøgsordningen - hvor parterne som udgangspunkt har haft mulighed for at vælge retsmægleren - på den anden side synes at være, at parterne som oftest hverken udtrykker ønske om en bestemt retsmægler eller afviser et forslag til retsmægler fremsat af retten. Der er således ikke noget i erfaringerne fra forsøgsordningen, der taler for, at muligheden for frit valg af retsmægleren er afgørende for, om retsmægling indledes. Retsplejerådet finder på den baggrund, at det bør overlades til retten at beslutte, hvem der skal være retsmægler i en konkret sag bl.a. for, at de så vidt muligt kan sikre en passende mængde sager til de enkelte mæglere. Rådet finder, at parterne bør kunne udtale sig om valget af retsmægler, herunder om der ønskes en dommer eller en advokat som retsmægler, men parterne bør efter Retsplejerådets opfattelse ikke have krav på at få udpeget en bestemt retsmægler.

Retsplejerådet anfører, at der under forsøgsordningen i et mindre antal sager har deltaget to retsmæglere i retsmæglingen. Der har i disse tilfælde været tale om større og mere komplicerede sager. Retsplejerådet finder, at der også ved en permanent ordning med retsmægling bør være mulighed herfor, men at udgangs-

punktet dog bør være, at der alene udpeges én retsmægler. Efter Retsplejerådets opfattelse bør det overlades til retten i det enkelte tilfælde at afgøre, om der foreligger sådanne særlige omstændigheder, at der er behov for mere end én retsmægler.

Det bør efter Retsplejerådets opfattelse så vidt muligt tillige sikres, at der sker en forholdsmæssig fordeling af sagerne mellem dommermæglere og advokatmæglere. Da Retsplejerådet som nævnt ovenfor under pkt. 3.6.3 foreslår, at de advokater, der skal fungere som retsmæglere, fordeles regionalt på landsretskredsniveau, vil det efter rådets opfattelse være mest hensigtsmæssigt, hvis det overlades til landsretterne at føre regnskab over tildelingen af retsmæglingssager til de pågældende advokater. Retsplejerådet forudsætter i den forbindelse, at byretterne (og Sø- og Handelsretten) i forbindelse med udpegningen af en retsmægler til den konkrete sag, retter henvendelse til den pågældende landsret, når der ønskes en advokat udpeget som retsmægler, således at landsretten i givet fald kan oplyse, hvilken advokatmægler der »står for tur«, og efterfølgende notere sig, hvilken advokat byretten udpeger som retsmægler.

Der henvises til betænkningen side 143-154.

3.6.8. Justitsministeriet er enig i Retsplejerådets synspunkter og forslag, og lovforslaget er i det væsentligste udformet i overensstemmelse hermed, idet Justitsministeriet dog foreslår, at udpegningen af en advokatmægler til en konkret sag skal ske under hensyn til, om advokatmægleren har kontor i den pågældende retskreds, jf. nærmere nedenfor.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvem der bør kunne retsmægle, er der i forbindelse med høringen over betænkningen både udtrykt opbakning til og kritik af, at både domstolsjurister og advokater skal kunne fungere som retsmæglere. Kritikken af, at domstolsjurister skal kunne udføre mægling, svarer i det væsentlige til den, der er refereret i Retsplejerådets betænkning, og som der er redegjort nærmere for ovenfor under pkt. 3.6.2. Endvidere er det anført, at mægling ved domstolene ikke vil harmonere med udviklingen inden for EU.

Justitsministeriet er som nævnt enig i Retsplejerådets synspunkter på dette punkt. Det er væsentligt at være opmærksom på, at muligheden for retsmægling naturligvis ikke hindrer en fortsat udbredelse af mægling (mediation) uden for domstolsregi.

Endelig finder Justitsministeriet ikke, at udviklingen inden for EU taler imod, at mægling foregår ved domstolene. Der kan i den forbindelse henvises til direktivforslaget om visse aspekter af mægling på det